

سر بس فک

محل اداره سی : باب عالی جاده سنده
یکی عثمانلی مطبعه و کتبخانه سی

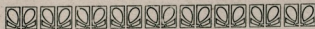
آبونه شرائطی :

ممالک عثمانیه ایچون سنه لکی ۴۰ آلتی آبلتی ۲۵ غروشد
ممالک اجنبیه ۱۲ ۵ ۷ فرائقدر

حائل تشکیله عازم اوله جفتی ، بیان ایله وجهه استقبائزک
نه بیوک بریصیرتله اداره اولنسی لازم کدیکیکی اتبسات
ایدیور . ظن ایدرزکه فلاکت اخیرمهزک تاریخده کمال
اعتنا ایله قید اولنه جق اولان اسباب مولده اصلیه سی
میاسنده بومطامات شایان قید وتذکاردر .

کریدی

احمد ساقی

شاقا !...

- آیس پیجی -

بوزلو جامدن معمول بولمه لرله اوزایان لوقا نطه نك
اك صوك قسمنده ایدی . بیاض اورتولو ، چیچکلی بر
ماصه اوکنده ، قارشى قارشى به اوطور مشاردی . بیجی
ورنکی عجمیلکله انتخاب اولمش آیدیه سی ایله سیویل
برعسکره بك بکزمین بردانه سنك ، اوست دوداغنده
قابوقلانمش بریارا شکنده دوران قیریق بیققری ، کنیش
اوموزلری ، سرت واراده لی نظرلری واردی ؛ دیگرى ده
چهره سنك ایجه خطوطی ، قادی خاطرلاران نازک
طورلری ، اوقاق بیققری ایله استانبولی اولدیفی
کوستریوردی .

لا قیردی اتیمکسزین بک بیورلردی . قیریق بیققری
آدام منادیأ اوکنه باقور ویمکله مشغول اولیوردی ؛
استانبولی کتیج هیچ عجول دکادی . ات لقمه سی جتالیله
آغزیه کورتورورکدن کیشه ده کی آدامک آبلایق - سامنی
تدقیق ایدیرور ، دیوارلرده یامان هوا غازی لامبالرینک
صرصر دوشمه اوزرینده و کدیکی وقاقا قافیه چاریشدیردیفی
انسان کولیکلرینه باقورودی .

بواکی آرقداش بیکلرینی بیوب بیترنجه به قدر لوقا نطه به
مختلف شکله ، بشقه بشقه سبالرده آداملر کیردی ،
چیقدی . کوشه ده کی ماصه بی اشغال ایدمه رک راق ایجه ن
وقه قهرملر آراسنده آجیق شاقالر یابان بش کتیج بوسبتون

آه ! بوکون عبرتگاه عللده حیات نامیه لرینی یشامغه
باشلایان نوزاد حکومتک موجودیت حاضرملرینی مؤلفک
بسط ابتدکی شسو نقیصه مزه مدیون دگیلدلر ؟ عثمان
نای بر انقلاب اجتهای وادارینک قریانی ، سالم ناک
دخی تجدیدات مایه نك دوره انکشافده فدا ایلش بر
وجود قیمتداردر . بو حقایق انکار اولما ملیدر که اخلافز ،
بزدن موروث بر مفکوره انتباه بولهرق سر منزل تکامله
طوغری ده صا غلام آدیملر ایله وجهه نمای عزیمت
اوله یلسونلر !

مؤلفک بیاناته دوام ایدم : دیورکه : حال بوکه انقلاب
لاحق ، ملنك سلسل حکومیتندن زیاده غربک مؤثرات
حلولییه سی یارجه لامق استعدادی حائر اولدیفنه کوره هر زماندن
زیاده بیوک بر مهارت سیاسی استعمالیله نواقص موجوده مزى
اغیاره اشراپ ایتدیرمه مک وسسسز ، صداسز حرکات ایله
نقطه مطلوبه مزه وصولی تأمین ایک قطعیا الزم ایدی .

اکلاشایورکه مؤلف ، مشروطیت مبعجله مزک
طلوعیله عوامل غریبه داخلیه مزک ازاله سنده تحق ایدن
موفیت غیر مترقبه دن سرشار شوق ومباهات اولانلره
قارشو بر صیحه انتباه قویارمق ایستهمه شد . حقیقت ؛
ژاپونیا ک حیرت بخش عقول اولان مظهریات وترقیاتی ،
مؤلفک کوستردیکی مسایکی تعقیب سایه سنده حصول
بولشدر . بر جوق آسویالات بدخواهانیه مبتی اولان
او معهود یایغمرلرک صدر ملته آجیدینی جریحه لری
خاطر دن چقارمه مق هر حقیقی عثمانی ایچون برو جیه ده !
فردای مشروطیت به بزه ترتب ایدن وظائفی نتایج
حاضر مه کوره شمیدی سنجیده میزان محاکمه ایدن مؤلفک
بلیغ افاداتی بزه فادیم بخش اولمقدن خالی دکلد .

(صاحب ظهور صحیفه ۱۰ - ۱۱) بو مبعجله مؤلف
ملت عثمانیه نك طی مراحلده سرعت کامله به ، اقتباس
مدنیتده حقیق بر فعالیت اسکیدن ده قاطی بر احتیاج ایله
محتاج اولدیفی ، « مرکز ملیته مغایر وضعینده طوران
ملل مختلفه نك کانون قدیم فسادى اناره ایچون فرسته
مترقب بولندیفی ، و غربک هر زمان اولسه ترقیاتمه بر

بالعکس قاجعه ظهور آید . شاقا دوام ایتمدی
و کولدریدی آشارده چوق خوشدر ؛ فقط بوقهقهه
نقدر فضله اولورسه نتیجه ده کی قاجعه ده او قدر بویوک
والیم اولور . بوی اثبات ایچون سزه برحکایه ، کنیدی
باشمدن کچن بروقه نقل ایده جکم ...

دوردی ؛ براز دوشوندی ؛ صوکره کوزلری
خطاطنه قالدیره رق دوام ایتمدی :

— اوسنه یونان حدودنده ، ناسلیچ نامنده برقصه ده
اوطوریوردم . بوقصیه نک برباشندن دیگر باشنه قدر
کیدن دوز ، ایکی طرفی کستانه آغاجلریله کولکلی
برجاده سی واردی . اوغلمک جنبه قوشدریدی بودوز
جاده نک اورته سنده کوچک قاریمله بکا و چوجقمه بیشه
بیلجک قدر ساده برآوده . وطوریوردم . اهالیسیله
پک ابی اکلاشه مدینه مز بوخلده یالکنز استانبولده
دوغش ، بویومش برامام واردی که چوق ابی احباب
اولمشدق . اولرمزده قارش قارشیه ایدی . بن اوکا
کیدییوردم ، او بکا کلیوردی . رسمینه رعایت ایتمیور
و کیجه لری انتاریلرمیزی آرقه مزه کچیره رک کچ وقته
قدر قونوشوردق ..

بو ، تحسین افندی دینلن ، امام چوق صاف ،
چوق ابی قبلی برآامدی . اونکله ایلک کوروشنه
مطلقا بریدلا اولدیشنه حکم ایدردی . سیاه ، قارا کوزی
خاطراته بچ درجه ده یووارلاق برصاقلی ، یووارلاق
بر برونی ، دوشوک ویشش قاپاقلری ایل سیاه کوزلری
واردی . پک منتظم صارملایان صارینی سیانمده کی وقاری ده
قالدیریوردی . هر سوبه نیلنه اینانان واک آغیر شاقلاره
غریب برتسمله تحمل ایدن بو آدامک سنه لردن بری برابر
یشادینی برقاریسی وایکی چوجتی واردی . طشره ده
بولان بوتون استانبوللارک یابدینی کی اولرده اقتصاد
رعایت ایدیورلر ، کنیدلریته الورده جک قدر بویوک
برآوده اقامت ایدیورلردی .

بوصاف امام ایچکی به چوق مبتلا ایدی . هر اقامت

سرخوش اولدیلر ؛ کیشمه ده کی شیشمان آدام ، غریب
و قدرتی برال طرفندن یامرو بومرو ایدلش ، ازلش ،
بورقوش و جودلی شاقه لی بر قانور ایله غوغا ایتمدی .
واستنبوللی کنش نه سبیله تخطر ایتمدیکنی بیلمیه رک
قارشونمده کی ارقداشته خطاب ایتمدی :

— آمان ، دیدی ، اقسام آغابکیمی اویله برقور .
قوتدم که ...

سیویل عسکر صوک لقمه نی ده بوتارق مرلاندی ؛
— فصل قورقوندک ؟ ..
اوتاک اکلاندی :

— جانم ؛ بن شقا یاپه جقدم ... دیدی ، فقط آز
قالسون فنا برشی اولیوردی . صوک تیره نه دنوشدم .
بانجه به کردیمک زمان آغابکمک اولق قابوسندن جقمقه
اولدینکی کوردم . وطافلانلرک آراسنه کیزلنم . او اوج
آقشامدر اوده بوقدی . براز آلائی ایتک ایسته یوردم .
اوبکا دوغرو یاقلاشدی . نام یارمقلق قابوسی آچمجنی
زمان کیزلندیمک ردن جقدم ؛ دور ، دی به حایقردم .
قرده شمدن اوکجه هیچ برسی جقمادی . آلی اوزاندی ،
یارمقلقی طوندی و صوکره بپننده وورولش بر آدام کی
اولدینی بره بیفیدی . همان قوشدم اغابکم دوشمده کی
رده برآولو سا کینلکله یاییوردی . او قدر . فنا قورقدم که
تعریف ایده هم ...
کنیش و اوموزلو ذات دوشونجه لر آراسنده
صوردی :

— صوکره نه یابدیکیز ؟
— هیچ ... یوزنی بیقادق ، قوللری اوغوشدرق ؛
آغایه آغایه اولمادی . آنتمه حالا بکا دارغین دورییور ؛
« اولادیمی اولدیره جکمیدک » دییور ... نه فنا اولدی .
بردها شاقا یامامغه مین ایتدم ...

سرت نظری آدام حاولوسیه دوداقلری و چککسی
سیلدکن صوکره :

— اوت ، دیدی ، بعضی شاقلرک نتیجه سنده

صافانی طوتیور ، بیراقور ، تکرار طوتیور ، و بللی که قیزیوردی .

بو کونکی لطیفه بو قدرله قالدی . فقط بن آرتق بونک چوق اکندیرمک ایچون آئی بر و بیله اولدیفنه قناعت کتیرمشم . و بشقه برکون تکرار اوکا صوردم : -- خوجم ، دیدم ، سنک باجینک قوللری نه تحف .. بیلکیری انجه ؛ صوکره ، کیتدجکه قالینلاشیور . رنکی ده فنا دکل ..

بو سفر او تردد ایتمدی ، دوشونمادی و آتیلدی : -- نه بیلورسک ؟ -- بیلورم ایشته ، دیدم ، بویله دکل ؛ تحسین افندینک رنکی آتمشیدی . تتره یه ن آلدن چتالی بیراقدی :

-- فقط بو ناموس مسئله سیدر ؛ دیدی ، او یونجاق دکل . نیم قاریمک قوللری سن زره دن کوردک ؟ دقت ایدیورمیسکنز ؛ بن هر کسک فرقه وار ایله چکی وهر کسده اولان شیلری سویله بوردم . فقط اوزواللی او قدر صاف ایدی که بونی اکلا یاموردی . شهه سز چوجم بیله قاریسنک خوجه دن قصه اولدیفنی کوره بیلیردی ؛ شهه سز هر کسک قولی کیتدجکه قالینلاشیردی . امام بونک فرقه وارمدی .

لکن فصله بو شاقاده قاپادی . وینه اونکله دوست قالدق . بن یکی و اونی دهها چوق قیزدره جق بر شی آرابوردم . کندی کندیمه بولنه جق شی ایچون او قدر چوق کولیوردم که حرممک بیله نظر دقتی جلب ایتدی ؛ ییچون کولدیلمکی صوردی . طبیعی سویله مدم و نهایت تحسین آفندی به صوک ضربه یی حاضرلادم .

براقشام ینه بخره مک اوکنه و طوروش ایچوردق . کونش آغیر آغیر ، ضالاری لامباره و بیله زلره ترک ایدرک قصیه آرقسندمه غروب ایدیور ، سماده آئی قوجامان بر لوکس کچی صالانیوردی . اولرینسه دونتلر آرتق آزالمشدی . سواقدن کچن هیچ بر آراهه بوقدی .

بخره سی اوکنه اوافق ، مدور ماصه سی قورولور و تحسین افندی اوراده ایکی ساعت قدر بونوک بر کیف ایله ایچموردی . اونکله احباب اولدیفنمک ایکنجی سمنه سی بویکف بکاده سرایت ایتدی . بنده اقشایجانه باشلادم . اونکله بزم اوده برلشهرک ایچهر ، اکلنیر و صوکره یمکه اینه رنک .

تحسین افندی چوق شاقا کونورور بر آدمی . اویله مونس انسانلردن ایدی که اونلره نه سویله سه کز آلدیرمازلر ، نه یایسه کز قیزمازلر ، نه قدر دامارلرینه باصه کز عصی لشمه زلر . ایچکی اثنا سنده طبیعی درکه صمیمیت دهها چوغالیر ، شخصه رعایت پرده سی براز دهها بیرتیلیر ؛ دوداقلردن دوکیلن کله لره او قدر دقت ایدلز ... شاقا اتمک چوق قلع مذن بری عادتیم اولدیفندن تحسین آفندی به فضله صاماشیور ، باشم براز دومانلاندیفنی وقت فضله لاهالی اولیوردم . اونک صافالی کسمکه قالشدیغ ، صاریفتی یوزدیغ ، اوسته ارق دوکدیکم زمانلر چوق اولمشدر . تحسین آفندی نیم قوجامان بر او یونجاقم اولمشدی .

او هیچ بر شیئه قیزمازدی ؛ فقط بن اونک قزاجق دامارینی بولدم . برکون شاقانی براز ایلری کونوردم ، و ، زره دن خاطریمه کلدی بیلیم ، قاریسنه عاذ بر شاقا یایدم . دیدم که :

-- تحسین آفندی ، قاریمک بونی سندن نیچون درت یارمق قصه ؟ ...

او اوکجه فرقه وارمدی :

-- کیم بیلیر ... دیدی .

فقط صوکره چتالی مزیمه اوزاتیرکن بردن بره دوردی ، یوزیمه باقدی ، باقدی . آنسزین :

-- لکن نیه صورده ؛ دی به مره لاندی .

-- نه که لازم ، حاتم ؛ دی به جواب ویردم ، صوردم ایشته ...

و بن بیلقیرمک آلتسندن کولومسه رکن او ایله

مردیون باخندن سسلندم :

— جانم ، یوقاری کل ، تحسین افندی ، دیدم ،
بردن بره نه قاجدک ؟ .

کوزلربی بکا قالدردی :

— دفع اول ، دیدی ، بوشادم آیشه ؛ راحت آیت ..
وهان اوراجغه او طورارق آغلانغه ، آیانی تکرلک
آراسنه صبقشمش بریکبرکی بوکورمکه باشلادی .

— اون سنه لک قاریم ؛ دیوردی ، اون سنه لک قاریم .
اه بلاکی ویرسون ...

فنا برشاقایدیغمی آکلا یوردم ، فقط ینه قهقهه لریمک
نهایتی لکیوردی . دوداقلربی ایصره رقی یانه یاقلاشدم ..
بیک درلو استرحاملر ، نوازشراله قاندریم و قولته کیره رک
مردیوه نلری چیقاردم ؛ او متادیا آغلایور ؛

— ویر ، دیوردی ، ویر .. صاریغمی ، جبه می
ویر ؛ کیده جکم ...

— بکی ، دیدم ، تحسین افندی ... فقط راز او طور ،
سنکله براز قونوشمالییم . چوق فنا یامشک .

بوسوزه علاقه دار کوزوکدی :

— نصل فنا ... دیدی ، فناسی ، ایسی قالدیمی ؟
ناموسی می بر باد آیتدیکنز . الله بلاکنزی ویرسون بشقه
نهایه یلیردم ؟ ..

— بکی ، دیدم ، نه یایدک ؛ حقیقاً قاریکی بوشادکی ..؟

— آلبت ؛ دیه حایقردی ، آلبت ... آوه کیتده ؛
اتکلیکنی ، دوتی چیقارتدم . قباقرسک آلتنه باقدم .
سوله دیکک کی اونلر چوقوردی ... کم ییلربی نه .
وقدنیری آلداتیوردیکنز . دفع اول اورادن ، آلیجق
ویر صاریغمی ...

کتبخانه دهوغرو یوردی . قولندن طونه رقی منع
آیتدم :

— دور ، بدالا ، دیدم ، دور ... کل بورایه دماق ..
باچاغیمی سیغام ، بوکم . واونک آئی آله رقی
دیز قیاغمت آلتنه کوتوردیم . طیبی بنمکی ده چوقوردی .

تحسین افندی ، چیقاردیمی صاریغنی کتبخانه تک
کنارینه ، جبه نی قولتوق اوستنه قوبدی . کوملکینک
قوللربی براز چکیرک ییلمم قاجنچی قدحی ده یوورلادی
و مزه بی آغزندم دولاشدیرکن خومورداندی :

— بوکون ، دیدی ، بزمکیله چارشیه کیتدک ؛
ایچه مصرف اولدی . چارشافلقدی ، باصمه ایدی ،
چورابدی دیرکن اوچ ایرا قدر صولادق .

بن وسیله بی بولشدم . کوله مک ایچون کندیمی زور
ضبط ایدرک :

— چوراب دیکده خاطریمه کلدی ... دیدم ، یاهو
سنککنک دیز قباقرسک آئی نه قدر چوقور ..

ا کلا دیکزیا ... بوده معلوم برشیدی . هر کسک
دیز قباقرسک آئی چوقور دکلیدر ؛ لیکن محاکمه سنک
اوکنه دومان چوکش اولان تحسین افندی بونک ینه
فرقه وارامادی و حایقردی :

— وای ؛ بوقدره قدر ، ها ... قاریمک باقابرخی ده
بیلیرسک ، ها ... بکی ...

ویوزی قیپ قیرمزی اولدینی حالده ، نه صاریغنی ،
نه جبه نی آله دن فرلادی . قابوسنی تترک آلربیله
جالارکن بن کوله دن قایلیور ، آغلار کی کوزلربی
یاشنی ضبط ایده میوردم .. فقط برمن کندیمی طوبیلام .
اونک قیرمزی چهره سنی و کیدیشنی بگنه معمه مشدم .
نچره اوکنه کلدیم . او آوندنه باغریور ، ایکی محالی بر
کله بی رقاچ کرلر تکرار ایدیوردی . کندی کندیمه :
— نه یایدی ، عجب ؛ دیوردم ...

براز صکره جیه رقی قابونی شدنه قیادی . اوکجه
بولک باشقه برجه تنه بورومک ایستدی . صکره صاریغنی
وجبه سنی خاطرلامش اولمی که آئی باشنه کوتوردی ،
ا کیره رک اوستنه باقدی . و تکرار دوندی . بزم آوه
دوغری یوردی .

آچیلان قابون ایجری باغریوردی :
— صاریغنی ، جبه می ویرک ؛ چابوق ، چابوق ..

خو ښه افندی آلیق آلیق یوزومه باقیوردی .

— کندی پاچاغکه ده باق ، دېدم .

ا کیلیدی ، آلیله برمدت یوقلادی ، صوکره :

— بوده چوقور . . . دیدی .

— یا ، بدلا ، دی به حایقردم ، اوده چوقور . . .

شاقا یادیغی شیمدی ا کلادگی ؟

تحسین افندی بوراده سوبله میه جکم برکفرله
ناقلری شیشیرمک قوتوغه دوشدی . هم یوزنی لالریله
قایماش ، آغلایور ، هم ده :

— شیمدی نه یاپچم ، دی به تکرار ایدیوردی ،

شمدی نه یاپچم . .

وارتمسندن برکفردها صالیوریوردی . صاقالی

اوقشادم ، یناقلرنده کی یاشلری سیلام :

— هادی قوجه اوکور ، دېدم ، کیت ده نکاحی
نازمله . . .

وهان اوکیجه نکاح نازمه لندی .

بن استانبوله کله دن اول ینه اونکله آلا یأردم :

— تحسین افندی ، دېدم ، قاربک دزلیشک آلی

حالا چوقور می ؟

اواصیرمق ایستهرکی دیشلری سیقهرق ایکلهردی :

— آه ! آه ! . . . یاغما یوق آرقق روز الدانیم .

بن اوزمان یومروغی سنک قافاکه ایستیرملی آیدم ،

اما بیلهمدم ؟ نه ایسه . . .

سیویل ضابط صوصدی . جیدن جیقاردینی

عجیدینی ماصیه وورارق فارصونی جاغیررکن علاوه
آیدی :

— یا . . . بنم باشمدن کچن شاقا دها فلاکتلی

اولیوردی . برکت ویرسون چاپوق اوکته کچکده . یوقسه
بتون برعانه محو اوله جقدی .

ویاقتیشی طبایغک ایچنه اراقه رق قالدیلر .

۱۵ ینسان سنه ۱۳۳۰

صافی نجیب

صنعت تنقیده برخطوة ترقی

۱

تنقید ، طبع بشرک خواص اصلیه سندندر هیچ
بر فرد بشر یوقدرکه طبیب خاطرینه تماس اولان کافه
احوال و اشیا دن نمون و بالعکس ضیق معنویسی داعی
حالات و خصوصات دن محزون اولسون . تأثیرات قلبیه ایسه
ورای خفاده محبوس قالحق شایه سندن بری بولند یغندن
انسان ، هرا یکی حالده ده ناطقه سنی تطبیع و معنویتده
حصول بولان انقلابانی اخره تبیین و توضیح مجبور اولور .
بونک نتیجه می شو اولیورکه : معمولات و مصنوعات
انسانیه یالکیز مؤثرک قوای ابداعیه سی حاکم قالمهرق
بشقعه طبیعتده ، بشقعه سوبه ده اولان دیگر مفکرملر
دخی بر مجبوریت خارجیه اولمق سزین کندی تأثیرات
اصلیه لرینی علاوه یه و بوسورته ده لوحه متصله اوزرنده
موجودتیلری ابراز یول بولورلر . برینک یادیغی
دیگری بکنمز . نظریه جاربان نقایص میدان جیقاریر
بوندن دها مکملک وجود پذیر اوله بیله جکی احتمالی
اکلاشیلور . برمدت صوکره اخری بوندن عبرت بین
اولهرق بشقعه سنی ، برانگی ابداع و اختراع موفق
اولور بوبله لکله تکملات بشریه و ترقیات مدنیه تحقق
ایدر بناء علیه بر حکم قطعی ایله دیه بیلرکه سوبه عرفانی
یوکسلتمک ارزوسنده بولسان هر محیط مدنی سنو حات
و مکوناتی بر هیئت مواخذه نک نظره کانه تودیع ایتک
احتیاجندن وارسته قالمایدر چونکه لازمه تنقیده مراعات
ایچین برملت نه ابراز موجودیت ونده ترصین هویت
ایده بیلور تنقیدک انکشافی یک اسکیدر خلقت بشرله
بر ابرصورتها اولمشدر . تورات ایله کتب سائره سماویه
باقیورسه حضرت آدمک بیلله - قابل ، هابل مسئله سنده -
تنقیده معروض اولوب نه سایت استظهار حقیقت ایچون